

บทที่ 3

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะแบ่งการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมออกเป็น 2 ส่วนโดยส่วนที่ 1 กล่าวถึงการเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ส่วนที่ 2 กล่าวถึงตัวอย่างการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีต่างๆของงบการเงินที่จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

1. การศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม ประกอบด้วย

1.1) มาตรฐานการบัญชีไทย ได้แก่

- 1) มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 30 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน
- 2) มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน
- 3) มาตรฐานการบัญชีไทย เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน
- 4) มาตรฐานการบัญชีไทย เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

1.2) มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน (IAS 39 Financial Instrument: Recognition and Measurement)

1.3) มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 157 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม (SFAS 157 Fair Value Measurements)

- 1) คำนิยามของมูลค่ายุติธรรม
- 2) การรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรม
- 3) เทคนิคการวัดมูลค่ายุติธรรม
- 4) ปัจจัยที่มีผลต่อการวัดมูลค่ายุติธรรม
- 5) การจัดลำดับขั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรม

6) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรม

2. การศึกษาตัวอย่างการปฏิบัติตามมาตรฐานต่างๆ ของงบการเงินที่จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ในประเด็นเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการบัญชี และการเปิดเผยข้อมูล โดยศึกษาตัวอย่างงบการเงินจำนวน 6 งบการเงินประกอบด้วย

2.1) กลุ่มงบการเงินของกิจการสถาบันการเงินที่อยู่ในเครือเดียวกันแต่จัดทำงบการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีที่ต่างกัน ประกอบด้วย

1) งบดุลของ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงก์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี

2) งบดุลของ HSBC SECURITIES (USA) INC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี

3) งบดุลของ HSBC BANK PLC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี

2.2) กลุ่มงบการเงินของกิจการในท้องถิ่นที่จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

1) งบดุลของ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งจัดทำงบการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย

2) งบดุลของ JPMorgan Chase & Co. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา

3) งบดุลของ BNP PARIBAS GROUP ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

3.1 การศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม

ในการเปรียบเทียบวิธีการปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมของมาตรฐานการบัญชีได้รวมมาตรฐานการบัญชีไทยจำนวน 4 ฉบับ รวมกันเพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการบัญชีประเทศ

สหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 157 (SFAS 157) และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 (IAS 39) สามารถแสดงผลการเปรียบเทียบได้ โดยเรียงตามแนวคิดทางด้านมูลค่ายุติธรรมทั้ง 6 แนวคิดดังนี้

3.1.1. การเปรียบเทียบคำนิยามของมูลค่ายุติธรรม (Definition of Fair Value)

จากการเปรียบเทียบคำนิยามของมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบความเหมือนและความแตกต่างดังแสดงในตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงการเปรียบเทียบคำนิยามของมูลค่ายุติธรรมทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

TAS	TAS 30 มูลค่ายุติธรรมคือ จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากัน ได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน
	TAS 32 กำหนดคำนิยามเหมือนกับ TAS 30
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน กำหนดคำนิยามเหมือนกับ TAS 30
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน กำหนดคำนิยามเหมือนกับ TAS 30
SFAS 157	ราคาที่ได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือจ่ายเพื่อโอนชำระหนี้สิน โดยการแลกเปลี่ยนตามประเพณีปกติของตลาดของผู้มีส่วนร่วมในตลาด ณ ในวันที่เกิดรายการ
IAS 39	จำนวนซึ่งสินทรัพย์สามารถแลกเปลี่ยนหรือหนี้สินสามารถชำระ ระหว่างผู้มีส่วนร่วมที่มีความรอบรู้และเต็มใจ ในรายการที่เป็นอิสระต่อกัน
ความเหมือน	1) TAS และ IAS 39 มีข้อกำหนด เรื่องความรอบรู้และความมีอิสระของผู้เกี่ยวข้อง 2) SFAS 157 และ IAS 39 ให้คำนิยามของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินเป็นราคาโอนออก (Exit Price)
ความแตกต่าง	1) การนิยามรายการหนี้สิน SFAS 157 ให้คำนิยามของรายการหนี้สินว่าเป็นการจ่ายชำระหนี้สินเพื่อการโอนความรับผิดชอบในการชำระหนี้ไปให้กับผู้อื่น แต่ใน IAS 39 ให้คำนิยามของรายการหนี้สินว่าเป็นการจ่ายชำระในมูลค่าของหนี้สินนั้นให้หมดไป ในขณะที่ TAS มิได้มีการกล่าวถึงคำนิยามของรายการหนี้สิน 2) การระบุวันที่วัดมูลค่า โดย SFAS 157 ได้ระบุว่ามูลค่ายุติธรรมที่วัดเกิดขึ้น ณ วันที่วัดมูลค่า (At the Measurement Date) ในขณะที่ IAS 39 และ TAS มิได้มีการระบุไว้

จากตารางที่ 3.1 มาตรฐานการบัญชีไทยที่ทำการศึกษาค้างนี้ซึ่งประกอบด้วย TAS 30 TAS 32 TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน และ TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ได้ให้คำนิยามของมูลค่ายุติธรรมที่เหมือนกันทั้ง 4 มาตรฐาน

จากคำนิยามจะเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมตามความหมายของ TAS และ IAS 39 มีความใกล้เคียงกันโดยมุ่งเน้นไปที่ความเป็นอิสระของผู้ซื้อและผู้ขาย ความรอบรู้ของผู้ซื้อและผู้ขายในรายการที่ทำการแลกเปลี่ยน ซึ่งใน SFAS ไม่ได้เจาะจงประเด็นนี้ในคำนิยามไว้โดยตรง แต่มีคำจำกัดความที่ใกล้เคียงคือ Market participant ซึ่งได้ขยายความในมาตรฐานว่า คือผู้ซื้อและผู้ขายที่มีความเป็นอิสระต่อกัน มีความรอบรู้ในการซื้อขายและได้ทำการซื้อขายกันในราคาที่ต้องการตรงกันของทั้งสองฝ่าย ซึ่งเป็นราคาที่กำหนดโดยตลาด

ในนิยามของมูลค่ายุติธรรมตาม SFAS 157 และ IAS 39 มีรายละเอียดที่แตกต่างกันโดยใน SFAS 157 ใช้คำว่า “ผู้มีส่วนร่วมในตลาด” (Market Participants) แต่ใน IAS 39 ใช้คำว่าผู้ที่ทำการซื้อหรือขาย (Willing Buyer and Seller) นอกจากนี้ SFAS 157 ได้นิยามมูลค่าของหนี้สินเป็นรายการที่จ่ายเพื่อโอนชำระหนี้สิน (The Price that Will Be Paid to Transfer a Liability) แต่ใน IAS 39 ให้นิยามของมูลค่าของหนี้สินว่า เป็นจำนวนที่สามารถชำระได้ (The Amount for Which it can be Settled) โดยรวมแล้วนิยามของ SFAS จะมุ่งเน้นไปที่รายการที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น แต่ IAS และ TAS ไม่ได้ระบุอย่างเฉพาะเจาะจงในเรื่องของเวลาการทำรายการ ซึ่งความแตกต่างนี้ IASB ก็ได้ศึกษาและเปิดรับฟังข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุง

3.1.2 การเปรียบเทียบการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรม (Fair Value at Initial

Recognition)

จากการเปรียบเทียบการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรมของทั้ง 6 มาตรฐานพบความเหมือนและความแตกต่างดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรม ตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

TAS	TAS 30 ไม่ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก
	TAS 32 ไม่ได้มีการกล่าวถึงการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน กำหนดให้ใช้ราคาตลาดของเงินลงทุนอ้างอิงเป็นมูลค่ายุติธรรม เพื่อรับรู้มูลค่าเริ่มแรก
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน กำหนดให้มีการจัดประเภทตราสารหนี้และตราสารทุนให้เป็นไปตามความตั้งใจในการถือตราสารเหล่านั้น มูลค่าที่ใช้รับรู้เมื่อเริ่มแรกจะเป็นราคาที่กิจการจ่ายเพื่อให้ได้เงินลงทุนนั้นมา โดยตรงซึ่งถือเป็นมูลค่ายุติธรรมของรายการ
SFAS 157	กำหนดให้รับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมที่เป็นไปตามนิยาม ทั้งนี้ได้ให้ความสำคัญกับลักษณะของตลาดที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนกันและรายการที่เป็นไปตามประเพณีนิยมในการดำเนินธุรกิจ หากไม่มีราคาตลาดก็กำหนดให้ใช้เทคนิควิธีการวัดมูลค่าตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้
IAS 39	กำหนดให้รับรู้มูลค่าเริ่มแรกของรายการเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม และกำหนดให้มีการจัดประเภทของเครื่องมือทางการเงินแยกออกจากกันเพื่อแสดงในงบการเงิน
ความเหมือน	1) TAS เรื่องเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน และ IAS 39 ได้กำหนดให้มีการจัดประเภทรายการเครื่องมือทางการเงินและเงินลงทุนและบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมเหมือนกัน 2) การวัดมูลค่ายุติธรรมของทุกมาตรฐานกำหนดให้ใช้ราคาตลาดและหากไม่มีราคาตลาดของรายการนั้นได้กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมตามค่านิยามของมาตรฐานแต่ละฉบับ
ความแตกต่าง	ไม่มีความแตกต่างที่ชัดเจนในการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรม

จากตารางที่ 3.2 การเปรียบเทียบการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรมของมาตรฐานการบัญชีทั้ง 6 ฉบับพบว่า

TAS 30 และ TAS 32 ไม่ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการวัดมูลค่าเริ่มแรก TAS เรื่องเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน มีลักษณะใกล้เคียงกับ IAS 39 คือ ณ วันที่กิจการได้มาซึ่งเงินลงทุน กิจการต้องจัดประเภทเงินลงทุนเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า หลักทรัพย์เพื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และจัดประเภทตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดเป็นเงินลงทุนทั่วไป เพื่อวัตถุประสงค์ในการบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกันออกไปสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภท มูลค่าของเงินลงทุนเริ่มแรกอ้างอิงจากราคาในตลาดซื้อขายคล่องเพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนและเครื่องมือทางการเงิน

TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน กำหนดให้ กิจการต้องรับรู้รายการเงินลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยมูลค่ายุติธรรมเริ่มแรกกำหนดจากราคาซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่อง สำหรับเงินลงทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับและกิจการลงทุนไม่สามารถใช้ราคาอื่นที่เหมาะสมได้ ฝ่ายบริหารของกิจการลงทุนต้องประมาณการ โดยใช้เทคนิควิธี

สำหรับ IAS 39 ในการรับรู้เมื่อเริ่มแรกของรายการเครื่องมือทางการเงิน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะกำหนดรายการเครื่องมือทางการเงินให้เป็นรายการตราสารที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านงบกำไร (ขาดทุน) เป็นทางเลือกสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินแต่ละชนิด แต่จะเลือกได้เฉพาะเมื่อสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ ในการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินเพื่อใช้ในการบันทึกรายการกำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินในงบการเงินของกิจการต่อไป

ในการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกตาม SFAS 157 ได้กำหนดให้รายการทางบัญชีรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งวัดมูลค่าให้เป็นไปตามค่านิยม ทั้งนี้ต้องระมัดระวังรายการที่ไม่เป็นไปตามปกติของตลาด เช่นรายการโอนระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการที่เกิดจากการบังคับขาย การวัดมูลค่ายุติธรรมไม่ครบถ้วน โดยวัดเพียงแค่ส่วนหนึ่งของรายการที่มีการโอน รายการที่เกิดในตลาดที่ไม่ใช่ตลาดที่ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดของรายการนั้น อาจเป็นเพียงตลาดขนาดเล็กที่มีผลต่อมูลค่าของรายการ หรืออื่นๆ ซึ่งหากไม่มีราคาตลาดก็ต้องใช้วิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในมาตรฐานฉบับนี้

โดยในการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีทั้ง 6 ฉบับจะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันในเรื่องหาซึ่งประกอบด้วยการจัดประเภทของรายการบัญชีให้เป็นกลุ่มรายการบัญชีเดียวกันแล้วจากนั้นจะบันทึกมูลค่าเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมที่อ้างอิงจากราคาใน

ตลาดซื้อขายคล่อง แต่สำหรับวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมจะเป็นไปตามข้อปฏิบัติของแต่ละมาตรฐาน ซึ่งจะมีรายละเอียดวิธีการวัดมูลค่าที่แตกต่างกันออกไปตามที่กำหนดไว้ในแต่ละมาตรฐาน

3.1.3. การเปรียบเทียบเทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม (Valuation Techniques)

ตารางที่ 3.3 แสดงการเปรียบเทียบเทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

TAS	TAS 30 มิได้กล่าวถึงเทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรม
	TAS 32 มิได้กล่าวถึงเทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรม
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน ได้ให้ตัวอย่างข้อมูลที่สามารถอ้างอิงราคาเพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรม และวิธีการคำนวณเช่น การคำนวณจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตของราคาซื้อขาย วิธีมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคต วิธีแบบจำลองทางการตราสารหนี้ การวัดค่าโดยใช้สูตรทางคณิตศาสตร์
TAS	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ได้ให้ตัวอย่างข้อมูลที่สามารถอ้างอิงราคาเพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรม และวิธีการคำนวณโดยใช้วิธีกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราคิดลดที่เหมาะสม
SFAS 157	<p>ในการใช้เทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่นำมากำหนดคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แนวคิดทางด้านราคาตลาด 2) แนวคิดทางด้านผลประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต 3) แนวคิดเรื่องต้นทุนการเปลี่ยนแปลง <p>นอกจากนั้น SFAS 157 ยังกำหนดลักษณะของข้อมูลที่นำมาใช้ในเทคนิควิธีการวัดที่มีผลต่อมูลค่ายุติธรรมโดยแบ่งออกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (Observable Inputs) 2) ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobservable Inputs)

ตารางที่ 3.3 แสดงการเปรียบเทียบเทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (ต่อ)

IAS 39	<p>การใช้เทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรมให้กำหนดจากอัตราดอกเบี้ยที่ผันแปรตามระยะเวลาการถือครองเครื่องมือทางการเงินหรือมูลค่าตามสัญญา กระแสเงินสดที่จะได้รับ และวิธีการอื่นๆ ซึ่งในการใช้เทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้ให้แนวทางในการใช้เทคนิควิธีไว้ว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดให้รวบรวมปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับราคาตลาดของเครื่องมือทางการเงิน เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดราคาของเครื่องมือทางการเงิน 2) เทคนิควิธีที่ฝ่ายบริหารของกิจการนำมาใช้ต้องเป็นเทคนิคการกำหนดราคาทางเศรษฐศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป 3) ต้องเป็นการคำนวณ โดยใช้ข้อมูลและเงื่อนไขต่างๆ ที่สามารถหามาได้จากตลาดซื้อขายคล่องให้มากที่สุด
ความเหมือน	<ol style="list-style-type: none"> 1) TAS SFAS 157 IAS 39 ได้กำหนดวิธีการวัดมูลค่าโดยใช้ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน และวิธีคำนวณทางคณิตศาสตร์อื่นๆ 2) การใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในตลาดซื้อขายคล่องเพื่อช่วยในการคำนวณมูลค่ายุติธรรม
ความแตกต่าง	<ol style="list-style-type: none"> 1) SFAS ได้กำหนดแนวปฏิบัติซึ่งครอบคลุมเทคนิควิธีโดยทั่วไป จำนวน 3 แนวคิด 2) SFAS ได้จำแนกประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ชัดเจนจำนวน 2 ประเภท

จากตารางที่ 3.3 จะพบว่าการใช้เทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรมตาม TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน SFAS 157 และ IAS 39 ได้กำหนดให้ใช้มูลค่าของประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคตของรายการบัญชีนั้นที่คำนวณได้เป็นตัวแทนของมูลค่ายุติธรรม รวมไปถึงวิธีการคำนวณทางคณิตศาสตร์อื่นๆ และข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบการคำนวณจะกำหนดให้ใช้ข้อมูลที่มาจกตลาดซื้อขายคล่องเท่าที่จะหาได้ แต่มีความแตกต่างในการกำหนดเทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมคือ SFAS 157 ได้กำหนดกรอบแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมการใช้เทคนิคต่างๆ ในวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมแทนการให้ตัวอย่างการใช้เทคนิควิธี ซึ่งได้ปฏิบัติอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นๆ

SFAS 157 ได้ให้แนวคิดในการใช้เทคนิคการคำนวณมูลค่ายุติธรรมว่ามูลค่ายุติธรรมที่คำนวณได้ควรคำนึงถึง

- 1) ราคาตลาดที่ควรเป็นของรายการที่คำนวณ
- 2) ผลประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคตของรายการที่ทำการคำนวณ
- 3) การใช้แนวคิดด้านราคาเปลี่ยนแปลงแทนของรายการที่ทำการคำนวณ

ซึ่งมูลค่ายุติธรรมที่คำนวณได้จะมีการนำมาเปรียบเทียบกับราคาที่จะเป็นตามแนวคิดทั้ง 3 ข้อ เพื่อให้มูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงมากที่สุด

นอกจากนั้น SFAS 157 ยังได้กำหนดประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการช่วยคำนวณ ออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะของความเกี่ยวข้องและการแสดงอยู่ของข้อมูล คือ

- 1) ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (Observable Inputs)
- 2) ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobservable Inputs)

ในการจัดประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้อ้างอิงของ SFAS 157 เพื่อประโยชน์ในการคำนวณที่จะต้อง ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายการให้มากที่สุดในการคำนวณและความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมที่คำนวณได้

สรุปได้ว่าในการใช้เทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมของมาตรฐานการบัญชี ทั้ง 6 ฉบับ มีความเหมือนกันในเรื่องของวิธีการวัดที่นำมาใช้คือ กำหนดจากมูลค่าของประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราที่เหมาะสม และเทคนิควิธีการวัดทางคณิตศาสตร์ต่างๆ และมีความเหมือนกันในเรื่องข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่าต้องเป็นข้อมูลที่มาจกตลาดซื้อขายคล่อง แต่ SFAS 157 มีความแตกต่างจากมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นคือ มีการกำหนดแนวคิดที่ควรต้องคำนึงถึงเมื่อมีการใช้เทคนิควิธีการวัดเพื่อให้มูลค่ายุติธรรมที่คำนวณได้มีความเหมาะสมที่สุด และ SFAS 157 ยังได้มีการแบ่งประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณทางเทคนิควิธี เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาความเชื่อถือได้ของมูลค่ายุติธรรมที่คำนวณได้

3.1.4 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีวัดมูลค่ายุติธรรม (Inputs to Valuation Techniques)

ตารางที่ 3.4 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

TAS	TAS 30 ได้กำหนดให้ราคาในตลาดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีวัดมูลค่ายุติธรรม
	TAS 32 ได้กำหนดให้ราคาในตลาดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีวัดมูลค่ายุติธรรม
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน กำหนดให้ปัจจัยที่มีผลต่อการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้คือ ราคาซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่อง และได้กำหนดคุณสมบัติของตลาดซื้อขายคล่องที่จะต้องเป็นตลาดที่มีรายการที่ทำการซื้อขายที่มีลักษณะเหมือนกัน ต้องมีผู้เต็มใจซื้อและขายตลอดเวลา และต้องเปิดเผยต่อสาธารณชน
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน กำหนดให้ใช้ราคาในตลาดซื้อขายคล่องเป็นปัจจัยในการกำหนดวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งหากไม่มีราคาตลาดซื้อขายคล่องสำหรับตราสารทางการเงินหรือเงินลงทุนก็กำหนดให้ใช้เทคนิควิธีการวัดอื่นเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรม
SFAS 157	SFAS 157 กำหนดไว้ว่า ราคาในตลาดซื้อขายเป็นประจําของรายการที่ทำการวัดมูลค่ายุติธรรมจะเป็นตัวกำหนดว่าจะวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการ โดยใช้ลำดับขั้นใด และในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการนั้น และต้องหาข้อมูลอ้างอิงอื่นอีกหรือไม่ นอกจากนั้นลักษณะของตลาดต้องเป็นตลาดที่ผู้ซื้อและผู้ขายได้เลือกแล้วว่ามีประโยชน์สูงสุดของรายการนั้น
IAS 39	IAS 39 ได้กำหนดให้ใช้ราคาในตลาดซื้อขายคล่องเป็นปัจจัยในการกำหนดวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม โดยหากไม่มีราคาในตลาดซื้อขายคล่องก็กำหนดให้ใช้ข้อมูลอ้างอิงในตลาดให้มากที่สุดในการใช้เทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน
ความเหมือน	ทุกมาตรฐานได้กำหนดให้ราคาในตลาดซื้อขายคล่องเป็นปัจจัยในการกำหนดว่าจะใช้วิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมจากวิธีการใด
ความแตกต่าง	มีเพียง SFAS 157 ที่ได้มีข้อกำหนดเพิ่มเติมในลักษณะของตลาดซื้อขายคล่องว่าต้องเป็นตลาดที่ผู้ซื้อและผู้ขายได้เลือกแล้วว่ามีประโยชน์สูงสุดของรายการนั้น ส่วนประเด็นอื่นไม่มีความแตกต่างที่ชัดเจน

จากตารางที่ 3.4 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการวัดมูลค่ายุติธรรมคือ ข้อมูลที่ช่วยให้กิจการสามารถเลือกได้ว่าจะใช้วิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมจากแหล่งข้อมูลอ้างอิงใด ซึ่งมาตรฐานการบัญชีที่ทำการศึกษาทั้ง 6 ฉบับ ได้กำหนดให้ราคาในตลาดซื้อขายคล่องของรายการทางบัญชีที่ทำการวัดมูลค่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม และจะเป็นตัวกำหนดว่ากิจการต้องใช้ข้อมูลอื่นรวมไปถึงวิธีการคำนวณอื่นเพิ่มเติมอีกหรือไม่ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการนั้น

ทั้งนี้มีความแตกต่างทางด้านลักษณะของตลาดซื้อขายคล่อง โดย SFAS 157 ได้กำหนดลักษณะของตลาดซื้อขายคล่องเพิ่มเติมว่าจะต้องเป็นตลาดที่ผู้ซื้อและผู้ขายได้ทำการเลือกแล้วว่าเกิดประโยชน์สูงสุดในการซื้อขายแลกเปลี่ยนของรายการนั้น เนื่องจากลักษณะทางเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีตลาดหลักทรัพย์หลายแห่ง สินทรัพย์หรือหนี้สินบางรายการสามารถที่จะทำการซื้อขายได้หลายตลาดซึ่งอาจมีความแตกต่างทางด้านราคาที่เสนอซื้อขาย ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดลักษณะของตลาดที่ทำการซื้อขายว่าต้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดของรายการนั้น

3.1.5. การเปรียบเทียบการจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรม (Fair Value Hierarchy)

ตารางที่ 3.5 แสดงการเปรียบเทียบการจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

TAS	TAS 30 มิได้มีการกล่าวถึงการจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้
	TAS 32 มิได้มีการกล่าวถึงการจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน ได้มีการกำหนดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนที่ชัดเจน ตามลักษณะของเงินลงทุนแต่ละประเภท และตามลำดับของข้อมูลอ้างอิงที่เป็นปัจจัยในการวัดมูลค่ายุติธรรม
TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ไม่ได้กำหนดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ชัดเจน เพียงแต่ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการคำนวณเรียงตามความเกี่ยวข้องของข้อมูลในตลาดของรายการที่สามารถหาได้	
SFAS 157	ได้จัดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมไว้อย่างชัดเจนเป็น 3 ลำดับชั้น ประกอบด้วย ชั้นที่ 1 การใช้ราคาตลาดซื้อขายในตลาดปัจจุบันเป็นมูลค่ายุติธรรม ชั้นที่ 2 ใช้ข้อมูลราคาอ้างอิงราคาในระดับ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (Observable Inputs) ชั้นที่ 3 เป็นการใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobservable Inputs) และข้อมูลอื่นเพื่อใช้เทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรม
IAS 39	กำหนดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมไว้ 3 ลำดับชั้น ประกอบด้วย ชั้นที่ 1 ใช้ราคาในตลาดซื้อขายคล่องอ้างอิง ชั้นที่ 2 อ้างอิงมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินอื่นที่เหมือนกัน หรือใช้เทคนิควิธีในการวัดมูลค่ายุติธรรม ชั้นที่ 3 หากไม่สามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรมจากลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2 ได้ให้วัดมูลค่าโดยคำนึงถึงการด้อยค่า

ตารางที่ 3.5 แสดงการเปรียบเทียบการจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (ต่อ)

ความเหมือน	<p>1) มีการเรียงลำดับการวัดมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่สามารถหาได้เพื่ออ้างอิงมูลค่ายุติธรรมได้ โดยเริ่มจากราคาในตลาดซื้อขายคล่อง</p> <p>2) การเรียงลำดับของข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากมากไปหาน้อย (Observable Inputs ไปหา Unobservable Inputs)</p>
ความแตกต่าง	<p>1) มีบางมาตรฐานที่มีการกำหนดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ชัดเจน คือ TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน SFAS 157 และ IAS 39 ส่วนมาตรฐานอื่น เช่น TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน เป็นเพียงการให้แนวในการปฏิบัติและตัวอย่างข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการอ้างอิงมูลค่ายุติธรรม</p> <p>2) SFAS 157 มีการกำหนดลักษณะของข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมออกเป็น 2 ประเภทคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (Observable Inputs) 2. ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobservable Inputs)

จากตารางที่ 3.5 พบว่ามาตรฐานการบัญชีไทยยกเว้น TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน ไม่ได้มีการจัดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ชัดเจนเป็นเพียงการให้ตัวอย่างข้อมูลในตลาดที่สามารถนำมาอ้างอิงเพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ทำการวัดมูลค่ายุติธรรม และเป็นการเรียงลำดับความเกี่ยวข้องของข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการคำนวณมูลค่ายุติธรรม

TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน ได้มีการกำหนดการจัดลำดับชั้นการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนแต่ละประเภทโดยอ้างอิงราคาในตลาดที่สามารถหาได้เพื่อเป็นวิธีปฏิบัติในการวัดมูลค่าของเงินลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

SFAS 157 ได้กำหนดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมออกเป็น 3 ลำดับชั้น เรียงตามข้อมูลของราคาตลาดที่สามารถหาได้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการ ในการกำหนดลำดับชั้นของ SFAS 157 เพื่อประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูลว่ากิจการได้วัดมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีอยู่ในลำดับชั้นใด เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถรับทราบได้ถึงความเชื่อถือได้ของมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีที่แสดงไว้ในงบการเงิน

IAS 39 ได้กำหนดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการเครื่องมือทางการเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ปฏิบัติในการวัดมูลค่ายุติธรรมตามลักษณะของข้อมูลที่สามารถหาได้ของรายการเครื่องมือทางการเงินนั้น

สรุปได้ว่าการจัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมของมาตรฐานการบัญชีที่ทำการศึกษานี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ

- กลุ่มที่ไม่มีการกำหนดให้จัดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม ได้แก่ TAS 30 TAS32 และ TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน โดยในมาตรฐานได้ให้เพียงตัวอย่างของข้อมูลที่สามารถนำมาอ้างอิงในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมเท่านั้น

- กลุ่มที่มีการกำหนดให้จัดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม ได้แก่ TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน SFAS 157 และ IAS 39 โดยในการจัดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม จะมีการเรียงลำดับตามข้อมูลที่ที่สามารถหาได้เพื่ออ้างอิงในการกำหนดมูลค่ายุติธรรม โดยเริ่มจากราคาในตลาดซื้อขายคล่องแล้วจึงเรียงลำดับต่อไปตามลักษณะของความเสี่ยงของข้อมูลจากมากไปหาน้อย

อย่างไรก็ตามในการกำหนดการจัดลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมของแต่ละมาตรฐานก็มีความแตกต่างกันคือ มีเพียง SFAS 157 เท่านั้นที่ได้กำหนดลำดับชั้นไว้อย่างชัดเจนและให้ความสำคัญกับความแตกต่างของแต่ละลำดับชั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม เพราะจะมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลำดับชั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งในแต่ละลำดับชั้นจะมีความเสี่ยงต่อความเชื่อถือได้ในมูลค่าที่ได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมในลำดับชั้นที่ต่างกัน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงความเสี่ยงนั้น

3.1.6 การเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรม (Disclosures)

ตารางที่ 3.6 แสดงการเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

TAS	TAS 30 กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลของมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุนตราสารหนี้ และตราสารทุน และเปิดเผยถึงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในงบการเงิน
	TAS 32 มีการเปิดเผยประมาณการที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม การเปิดเผยข้อเท็จจริงในการวัดมูลค่ายุติธรรม การแสดงรายการเปรียบเทียบราคาตามบัญชีและราคาตามมูลค่ายุติธรรม การเปิดเผยข้อมูลของรายการที่แสดงในงบการเงินซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าราคาตามมูลค่ายุติธรรมและเหตุผลที่แสดงรายด้วยจำนวนนั้น
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการและข้อสมมุติฐานที่ใช้ในการประมาณการ รวมถึงมูลค่ายุติธรรมที่ฝ่ายบริหารได้ประมาณการขึ้นมา
	TAS เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ข้อสมมุติฐาน ในการวัดมูลค่าและการแสดงรายการเงินลงทุน
SFAS 157	<p>1) กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก และเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ใช้ - ลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ใช้ - การแสดงรายการกำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม - การเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมที่มีในระหว่างงวด <p>2) ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม</p> <p>3) ข้อมูลด้านคุณภาพอื่นๆ</p> <p>4) ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น</p>
IAS 39	ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลใน IAS 39 แต่มีข้อกำหนดใน IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures

ตารางที่ 3.6 แสดงการเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกาและมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (ต่อ)

ความเหมือน	<ol style="list-style-type: none"> 1) มีการเปิดเผยถึงนโยบายการบัญชีที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม 2) มีการเปิดเผยถึงข้อมูลวิธีการและสมมติฐานที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม 3) มีการเปิดเผยถึงข้อมูลที่ได้จากการประมาณการของฝ่ายบริหาร 4) มีการแสดงรายการแยกประเภทรายการทางบัญชีที่เหมือนกันและแสดงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในระหว่างงวด
ความแตกต่าง	<ol style="list-style-type: none"> 1) SFAS 157 ได้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลถึงลำดับขั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม 2) SFAS 157 กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องการเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด

การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชี เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินได้เข้าใจถึงมูลค่าของรายการทางบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ทำให้ทราบถึงที่มาและสามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่มีต่อมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีที่ได้แสดงอยู่ในงบการเงินเมื่อเกิดสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนไปจากวันที่วัดมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีนั้น จากตารางที่ 3.6 แสดงให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างในการกำหนดข้อปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยสรุปได้ว่า

SFAS 157 ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางคุณภาพของรายการที่เป็นแหล่งที่มาของมูลค่ายุติธรรม การใช้วิธีการวัดมูลค่าในรายละเอียด ข้อสมมติฐาน และข้อมูลอื่นๆ ที่เพียงพอต่อความเข้าใจในแหล่งที่มาของมูลค่ายุติธรรม โดยการเปิดเผยข้อมูลต้องมีการกำหนดรายการที่ต้องเปิดเผยทั้งงบการเงินระหว่างกาล และงบการเงินประจำปี ซึ่งได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับ

- 1) มูลค่ายุติธรรมของรายการ ณ วันที่ในงบการเงิน
- 2) ลำดับขั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ใช้และข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง
- 3) สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ใช้ข้อมูล Unobservable Input ในชั้นที่ 3 ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลกระทบยอดการเปลี่ยนแปลงในระหว่างงวด ให้เปิดเผยถึงข้อมูลที่ใช้อ้างอิงและลักษณะของการใช้ข้อมูล ผลรวมของจำนวนกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด (ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่

ยังไม่เกิดขึ้น)ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม ที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดโดยแยกแสดงจำนวนกำไรและขาดทุน รวมถึงการอธิบายถึงจำนวนของกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วและแสดงรายการอยู่ในงบการเงิน

4) ในงบการเงินประจำปีให้เปิดเผยถึงวิธีการทางเทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม และการเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ใช้ในงวดหากได้มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรฐานการบัญชีไทยได้มีข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลและการแสดงรายการในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวกับการจัดประเภทรายการเครื่องมือทางการเงินและเงินลงทุน การเปิดเผยข้อสมมุติฐานในการวัดมูลค่ายุติธรรม วิธีการที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลจำนวนมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ไม่ได้แสดงในงบการเงินไว้ด้วยมูลค่ายุติธรรมและเหตุผลในการไม่แสดงรายการด้วยมูลค่ายุติธรรม

ในขณะที่ IAS 39 ได้กล่าวถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมว่าได้กำหนดไว้ใน IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures

สรุปได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมทุกมาตรฐานการบัญชีมีความเหมือนกันในเรื่อง การเปิดเผยข้อมูลถึงนโยบายการบัญชีที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม การเปิดเผยถึงข้อมูลวิธีการและข้อสมมุติฐานที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม การเปิดเผยถึงข้อมูลที่ได้จากการประมาณการของฝ่ายบริหาร การแสดงรายการแยกประเภทรายการทางบัญชีที่เหมือนกันและแสดงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในระหว่างงวด ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้ใช้งบการเงินควรได้มีการรับรู้เป็นพื้นฐาน แต่มีข้อแตกต่างในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลบางประเด็นคือ SFAS 157 ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมถึงลำดับขั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม และการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องการเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดหากมี เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงความเสี่ยงในเรื่องความเชื่อถือได้ของมูลค่าของรายการที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบการเงิน ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมให้ผู้ใช้งบการเงินได้เข้าใจมากขึ้น

3.2 การศึกษาตัวอย่างการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมของงบการเงินที่จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ

ในการศึกษาตัวอย่างการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมของงบการเงินที่จัดทำภายใต้ TAS SFAS และ IAS นั้น ได้นำตัวอย่างงบการเงินของสถาบันการเงินมาทำการศึกษา เนื่องจากกิจการสถาบันการเงินมีกิจกรรมของรายการทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน ตราสารหนี้และตราสารเพื่อการลงทุนเป็นจำนวนมาก และรายการเหล่านี้ได้แสดงเป็นส่วนประกอบในงบการเงินที่มากกว่ากิจการอื่น โดยปกติแล้วรายการเหล่านี้มีประเด็นในการพิจารณาการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากตราสารทางการเงินมีลักษณะเป็นนามธรรม สัญญาข้อตกลงที่มีองค์ประกอบหลายส่วนในการกำหนดมูลค่าทำให้การวัดมูลค่าของรายการเหล่านี้ต้องมีความระมัดระวังในการแสดงมูลค่าในงบการเงิน

ตัวอย่างงบการเงินของสถาบันการเงินที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 งบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี โดยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. งบการเงินของกิจการสถาบันการเงินในเครือเดียวกันแต่จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกันจำนวน 3 งบการเงิน
2. งบการเงินของสถาบันการเงินในท้องถิ่นที่จัดทำงบการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ จำนวน 3 งบการเงิน

3.2.1 กลุ่มงบการเงินของกิจการสถาบันการเงินที่อยู่ในเครือเดียวกันแต่จัดทำงบการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีที่ต่างกัน ประกอบด้วย

1. งบดุลของ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงก์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย โดยมีการแสดงรายการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุน กับราคาตามบัญชี เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุนที่แสดงอยู่ในงบการเงินเปรียบเทียบกับราคาตลาด ณ วันที่จัดทำงบการเงิน ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลดังแสดงในภาพที่ 3.1 แสดงการเปิดเผยข้อมูลตาม TAS 32 สำหรับบัญชีเงินลงทุนของกิจการ แสดงข้อมูลเปรียบเทียบราคาตามบัญชีและราคาตลาดที่อ้างอิงกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสำหรับรายการที่มีราคาตลาด และอ้างอิงกับรายการเงินลงทุน

ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันสำหรับรายการที่ไม่สามารถหาราคาตลาดได้ เปรียบเทียบระหว่างปี 2552 กับปี 2551 นอกจากนั้นได้มีการจัดประเภทของเงินลงทุนให้เป็นไปตาม TAS เรื่อง การบัญชี สำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน คือหลักทรัพย์เพื่อค้า หลักทรัพย์เพื่อขาย และ รายการตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

ภาพที่ 3.1 แสดงงบการเงินของ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงคิง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย)

5 เงินลงทุน	2552		2551	
	ราคาทุน/ ราคาตามบัญชี	ราคาตลาด (ล้านบาท)	ราคาทุน/ ราคาตามบัญชี	ราคาตลาด
เงินลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ประกอบด้วย				
เงินลงทุนชั่วคราว				
หลักทรัพย์เพื่อค้า				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	6,639	6,641	4,052	4,177
บวก ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์	2	-	125	-
รวมหลักทรัพย์เพื่อค้า	6,641	6,641	4,177	4,177
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,265	7,277	4,774	4,820
ตราสารทุนในความต้องการของตลาด	200	218	200	233
	7,465	7,495	4,974	5,053
บวก ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์	30	-	79	-
รวมหลักทรัพย์เพื่อขาย	7,495	7,495	5,053	5,053
รวมเงินลงทุนชั่วคราว	14,136	14,136	9,230	9,230
เงินลงทุนระยะยาว				
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	12,119	12,144	8,608	8,887
บวก ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าหลักทรัพย์	25	-	279	-
รวมเงินลงทุนระยะยาว	12,144	12,144	8,887	8,887
รวม	26,280	26,280	18,117	18,117

(ที่มา: ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงคิง คอร์ปอเรชั่น งบการเงินประจำปี 2552: 2552, 18)

2. งบดุลของ HSBC SECURITIES (USA) INC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา มีการแสดงรายการเปิดเผยข้อมูลมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุนที่บันทึกบัญชี เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุนที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลดังแสดงในภาพที่ 3.2 เป็นการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ โดยแสดงมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ในงบการเงินของตราสารอนุพันธ์ที่ผูกติดกับรายการหลัก ซึ่งได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมตาม SFAS 157 ในลำดับขั้นต่างๆ ตามข้อมูล Observable Inputs ที่สามารถหาได้และได้มีการเปิดเผยข้อมูลของลำดับขั้นที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรมของรายการไว้ในงบการเงินด้วย

ภาพที่ 3.2 แสดงงบการเงินของ HSBC SECURITIES (USA) INC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา)

A summary of the Company's derivative instruments, executed through regulated exchanges and OTC, at contract or notional amounts, together with their fair values at December 31, 2009, is presented below. Although contract or notional amounts may reflect the extent of the Company's involvement in a particular class of financial instruments, they are not indicative of potential loss.

	Contractual/ Notional amount	Derivative Assets		Derivative Liabilities	
		Balance Sheet Location	Fair Value	Balance Sheet Location	Fair Value
Interest rate:					
Futures	\$ 13,559,000	Financial instruments, at market value	—	Financial instruments sold, not yet purchased, at market value	—
Interest rate swaps	2,080,000	Financial instruments, at market value	2,233	Financial instruments sold, not yet purchased, at market value	4,782
Forwards	804,986	Financial instruments, at market value	312	Financial instruments sold, not yet purchased, at market value	1,475
Credit derivatives	35,000	Financial instruments, at market value	2,260	Financial instruments sold, not yet purchased, at market value	865
Total return derivatives	5,000	Financial instruments, at market value	987	Financial instruments sold, not yet purchased, at market value	—
Total	\$ 16,483,986		5,792		7,122

(ที่มา: HSBC SECURITIES (USA) INC. Statement of Financial Condition: 2009, 9)

นอกจากนั้นในงบการเงินของ HSBC SECURITIES (USA) INC. ซึ่งเป็นงบการเงินที่จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลำดับขั้นที่ใช้ในการ

วัดมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลตาม SFAS 157 ดังแสดงตัวอย่างในภาพที่ 3.3 เป็นการแยกแยะแสดงให้เห็นถึงมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีที่แสดงในงบดุล ว่าได้วัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ลำดับชั้นใดจำนวนเท่าไร และแสดงผลรวมของการวัดมูลค่ายุติธรรมทุกลำดับชั้น เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงลำดับชั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการบัญชีนั้น

ภาพที่ 3.3 แสดงรายการการเปิดเผยข้อมูลตามลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม ในงบการเงินของ HSBC SECURITIES (USA) INC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา)

The following table presents information about the Company's fair value hierarchy for those assets and liabilities measured at fair value on a recurring basis at December 31, 2009.

	Fair value measurement on recurring basis as of December 31, 2009					
	Level 1	Level 2	Level 3	Gross balance	Netting	Total
Assets:						
Securities segregated pursuant to federal and other regulations	\$ 46,016	—	—	46,016	—	46,016
Securities purchased under agreements to resell and receivable under securities borrowing arrangements	—	55,144,652	—	55,144,652	(12,074,161) ⁽¹⁾	43,070,491
Financial instruments owned:						
U.S. Government and government agency securities	8,439,141	421,844	—	8,860,985	—	8,860,985
Mortgage-backed securities	—	27	1	28	—	28
Municipal securities	—	3,448	—	3,448	—	3,448
Asset-backed securities	—	—	24	24	—	24
Corporate debt	—	2,366,768	—	2,366,768	—	2,366,768
Equities	1	—	—	1	—	1
Auction rate securities	—	723	445,279	446,002	—	446,002
Other securities	—	284	—	284	—	284
Financial instruments, excluding derivative assets	8,439,142	2,793,094	445,304	11,677,540	—	11,677,540
Derivative assets	—	22,216	8,708	30,924	(25,132) ⁽²⁾	5,792
Total	\$ 8,485,158	57,959,962	454,012	66,899,132	(12,099,293)	54,799,839

(ที่มา: HSBC SECURITIES (USA) INC. Statement of Financial Condition: 2009, 11-12)

3. งบดุลของ HSBC BANK PLC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ และได้นำเอา SFAS 157 มาถือปฏิบัติสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลซึ่งมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีได้วัดตามลำดับชั้นที่กำหนดใน SFAS 157 อ้างอิงราคาจากข้อมูลราคาตลาดที่อยู่ในตลาดหลักทรีซึ่งข้อมูล Observable Inputs และได้มีการเปิดเผยข้อมูล

ถึงลำดับขั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีที่ได้แสดงไว้ในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงจำนวนของความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมที่วัดจากลำดับขั้นที่แตกต่างกัน ดังแสดงในภาพที่ 3.4 ได้แสดงให้เห็นถึงมูลค่ายุติธรรมที่วัดในแต่ละลำดับขั้นของเงินลงทุนที่เป็นตราสารหนี้และตราสารทุน และตราสารอนุพันธ์

ภาพที่ 3.4 แสดงรายการการเปิดเผยข้อมูลตามลำดับขั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรมในงบการเงินประจำปี 2009 ของ HSBC BANK PLC (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ)

The group

	Valuation techniques:			Total fm
	Level 1 Quoted market price fm	Level 2 using observable inputs fm	Level 3 with significant non- observable inputs fm	
At 31 December 2009				
Assets				
Trading assets	107,883	55,615	1,510	165,008
Financial assets designated at fair value	10,870	5,565	-	16,435
Derivatives	795	116,121	1,600	118,516
Financial investments: available-for-sale	33,163	50,258	3,274	86,695
Liabilities				
Trading liabilities	60,735	55,362	2,784	118,881
Financial liabilities at fair value	6,694	11,470	-	18,164
Derivatives	714	114,963	3,012	118,689
At 31 December 2008				
Assets				
Trading assets	100,829	69,001	2,196	172,026
Financial assets designated at fair value	7,530	6,365	-	13,895
Derivatives	4,866	236,090	2,128	243,084
Financial investments: available-for-sale	38,201	60,942	4,368	103,511
Liabilities				
Trading liabilities	58,226	63,815	2,409	124,450
Financial liabilities at fair value	4,174	11,010	-	15,184
Derivatives	6,093	233,961	977	241,031

The bank

	Valuation techniques:			Total fm
	Level 1 Quoted market price fm	Level 2 using observable inputs fm	Level 3 with significant non- observable inputs fm	
At 31 December 2009				
Assets				
Trading assets	57,888	63,383	2,686	123,957
Financial assets designated at fair value	2,820	3,772	-	6,592
Derivatives	246	99,030	1,524	100,800
Financial investments: available-for-sale	9,463	15,248	2,678	27,389
Liabilities				
Trading liabilities	32,093	61,944	2,784	96,821
Financial liabilities at fair value	3,298	7,377	-	10,675
Derivatives	173	97,767	3,221	101,161
At 31 December 2008				
Assets				
Trading assets	50,175	77,834	2,196	130,205
Financial assets designated at fair value	424	4,168	-	4,592
Derivatives	270	194,901	1,957	197,128
Financial investments: available-for-sale	21,416	23,040	2,152	46,608
Liabilities				
Trading liabilities	38,274	57,706	2,409	98,389
Financial liabilities at fair value	1,658	7,771	-	9,429
Derivatives	564	195,836	847	197,247

(ที่มา: HSBC BANK PLC. Annual Report and Accounts: 2009, 120)

ในงบการเงินของ HSBC BANK PLC ยังได้มีการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่ใช้เทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมในลำดับขั้นที่ 3 ซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมที่ได้จากการใช้เทคนิควิธีการวัดของกิจการ โดยอ้างอิงราคาจากมูลค่าของผลประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต ราคาตลาดที่ควรจะเป็น และต้นทุนของรายการ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงจำนวนและมูลค่าของรายการทางบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ว่ามีจำนวนรายการและมูลค่าเท่าใดที่กำหนดมูลค่าโดยการประมาณจากฝ่ายบริหาร ตัวอย่างงบการเงินดังแสดงในภาพที่ 3.5 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบ 2 ปี สำหรับรายการเงินลงทุน โดยแบ่งแยกตามประเภทของเงินลงทุนที่วัดมูลค่ายุติธรรมในลำดับขั้นที่ 3 ของกิจการรวมและเฉพาะกิจการธนาคาร เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงความเสี่ยงในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่แฝงอยู่ในรายการเงินลงทุนจากวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม

ภาพที่ 3.5 แสดงการเปิดเผยข้อมูลรายการที่วัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิควิธีในลำดับขั้นที่ 3 ในงบการเงินประจำปี 2009 ของ HSBC BANK PLC (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ)

Financial instruments measured at fair value using a valuation technique with significant unobservable inputs – Level 3

The group

The group

	Assets				Liabilities			
	Available for sale £m	Held for Trading £m	Designated at fair value through profit or loss £m	Derivatives £m	Held for trading £m	Designated at fair value through profit or loss £m	Derivatives £m	
At 31 December 2009								
Private equity investments.....	1,115	-	-	-	-	-	-	-
Asset-backed securities.....	2,092	128	-	-	-	-	-	-
Leverage finance.....	-	42	-	-	-	-	-	15
Structured notes.....	-	-	-	-	2,097	-	-	-
Derivatives with monolines.....	-	-	-	164	-	-	-	-
Other derivatives.....	-	-	-	1,436	-	-	-	2,997
Other portfolio.....	67	1,340	-	-	687	-	-	-
	3,274	1,510	-	1,600	2,784	-	-	3,012
At 31 December 2008								
Private equity investments.....	1,138	-	-	-	-	-	-	-
Asset-backed securities.....	3,018	402	-	-	-	-	-	-
Leverage finance.....	-	234	-	-	-	-	-	23
Structured notes.....	-	-	-	-	2,409	-	-	-
Derivatives with monolines.....	-	-	-	756	-	-	-	-
Other derivatives.....	-	-	-	1,372	-	-	-	954
Other portfolio.....	212	1,560	-	-	-	-	-	-
	4,368	2,196	-	2,128	2,409	-	-	977

ภาพที่ 3.5 แสดงการเปิดเผยข้อมูลรายการที่วัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิควิธีในลำดับขั้นที่ 3 ในงบการเงินประจำปี 2009 ของ HSBC BANK PLC (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ) (ต่อ)

The bank

	Assets				Liabilities		
	Available for sale £m	Held for Trading £m	Designated at fair value through profit or loss £m	Derivatives £m	Held for trading £m	Designated at fair value through profit or loss £m	Derivatives £m
At 31 December 2009							
Private equity investments.....	708	-	-	-	-	-	-
Asset-backed securities.....	1,903	1,304	-	-	-	-	-
Leverage finance.....	-	42	-	-	-	-	15
Structured notes.....	-	-	-	-	2,097	-	-
Derivatives with monolines.....	-	-	-	164	-	-	-
Other derivatives.....	-	-	-	1,360	-	-	3,206
Other portfolio.....	67	1,340	-	-	687	-	-
	2,678	2,686	-	1,524	2,784	-	3,221
At 31 December 2008							
Private equity investments.....	798	-	-	-	-	-	-
Asset-backed securities.....	1,305	402	-	-	-	-	-
Leverage finance.....	-	234	-	-	-	-	23
Structured notes.....	-	-	-	-	2,409	-	-
Derivatives with monolines.....	-	-	-	756	-	-	-
Other derivatives.....	-	-	-	1,201	-	-	824
Other portfolio.....	49	1,560	-	-	-	-	-
	2,152	2,196	-	1,957	2,409	-	847

(ที่มา: HSBC BANK PLC. Annual Report and Accounts: 2009, 121)

จากการศึกษาทางการเงินของ HSBC BANK PLC พบว่ายังได้มีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมในส่วน of มูลค่ายุติธรรมของรายการทางการเงินที่กิจการแสดงมูลค่าทางบัญชีต่างจากมูลค่ายุติธรรม เนื่องจากกิจการมีความเชื่อมั่นและมีเหตุผลอ้างอิงอื่นภายในกิจการว่ารายการเหล่านี้จะมีมูลค่าเท่ากับจำนวนที่แสดงอยู่ในงบการเงิน แต่เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงมูลค่ายุติธรรมของรายการทางการเงินเหล่านั้น ณ วันที่ในงบดุล จึงได้มีการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบกับมูลค่ายุติธรรมที่อ้างอิงจากราคาในตลาดหลักทรัพย์ ดังแสดงตัวอย่างในภาพที่ 3.6 ได้แสดงข้อมูลเปรียบเทียบมูลค่ายุติธรรมและมูลค่าตามบัญชีของรายการสินทรัพย์และหนี้สินของปี 2009 และ 2008 สำหรับกิจการรวมและเฉพาะกิจการธนาคาร

ภาพที่ 3.6 แสดงการเปิดเผยข้อมูลมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ไม่ได้แสดงในงบการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม ในงบการเงินประจำปี 2009 ของ HSBC BANK PLC (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ)

Fair values of financial instruments which are not carried at fair value on the balance sheet

The group

	At 31 December 2009		At 31 December 2008	
	Carrying amount £m	Fair value £m	Carrying amount £m	Fair value £m
Assets				
Loans and advances to banks	46,994	46,970	50,719	50,703
Loans and advances to customers	274,659	269,542	298,304	292,059
Financial investments: debt securities	4,851	5,235	25	25
Liabilities				
Deposits by banks	57,729	57,730	61,431	61,454
Customer accounts	332,896	333,039	369,880	369,857
Debt securities in issue	39,340	38,702	52,308	51,461
Subordinated liabilities	6,799	6,381	7,259	6,589

The bank

	At 31 December 2009		At 31 December 2008	
	Carrying amount £m	Fair value £m	Carrying amount £m	Fair value £m
Assets				
Loans and advances to banks	20,729	20,729	18,295	18,297
Loans and advances to customers	208,669	203,855	217,309	211,958
Liabilities				
Deposits by banks	39,346	39,346	54,986	54,981
Customer accounts	223,652	224,363	240,397	240,393
Debt securities in issue	14,636	14,638	8,670	8,624
Subordinated liabilities	6,955	6,516	7,310	6,623

(ที่มา: HSBC BANK PLC. Annual Report and Accounts: 2009, 125)

จากการศึกษาตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมของรายการเงินลงทุน ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลลำดับขั้นที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม และการเปิดเผยข้อมูลในรายละเอียดของรายการที่เกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรม พบว่ากิจการทั้ง 3 แห่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกัน แต่ก็ได้มีความพยายามในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่เหมือนกัน และเป็นไปตามข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลของมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับ

แต่อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกันของแต่ละสาขาทำให้เกิดการใช้สมมุติฐานในการวัดมูลค่ายุติธรรมที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดทำงบการเงินรวม (Consolidation) ซึ่งต้องมีการเปรียบเทียบมูลค่ายุติธรรมให้มีความใกล้เคียงกันของรายการเครื่องมือทางการเงิน

จากปัญหาในเรื่องความซับซ้อนในการเทียบเคียงมูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีเพื่อจัดทำงบการเงินรวมของสำนักงานใหญ่ คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา (FASB) ได้เคยประสบปัญหานี้มาก่อนแล้ว และได้แก้ปัญหาโดยการออกมาตรฐานเรื่องการวัดมูลค่ายุติธรรม SFAS 157 ซึ่งช่วยให้สามารถลดขั้นตอนในการจัดทำงบการเงินรวมได้ และช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ทางคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) ได้รับทราบถึงปัญหานี้ และได้มีการจัดทำโครงการออกมาตรฐานการบัญชีเรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม (Fair Value Measurement) เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันต่อไป

3.2.2 กลุ่มงบการเงินของกิจการสถาบันการเงินในท้องถิ่นที่จัดทำงบการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ จำนวน 3 งบการเงิน ประกอบด้วย

1. งบดุลของ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี เป็นงบการเงินที่จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย ซึ่งมีการจัดประเภทเงินลงทุนเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีไทย เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปตาม TAS 32

โดยเปิดเผยข้อมูลของมูลค่ายุติธรรมที่อ้างอิงจากราคาในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเทคนิควิธีการวัดอื่นโดยกิจการตามที่กำหนดใน TAS เรื่อง การบัญชีสำหรับตราสารหนี้และตราสารทุน ของเงินลงทุนเปรียบเทียบกับราคาทุนตัดจำหน่ายของเงินลงทุน ดังแสดงในภาพที่ 3.7 เป็นการเปิดเผยข้อมูลเงินลงทุนตามวัตถุประสงค์ในการถือครอง โดยแสดงเปรียบเทียบราคาทุน

และมูลค่ายุติธรรมที่อ้างอิงจากราคาในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเทคนิควิธีการวัดของกิจการ ของเงินลงทุนแต่ละประเภทเพื่อให้เห็นความแตกต่างของราคาทุนกับมูลค่ายุติธรรม รวมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลถึงรายการกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุนแต่ละประเภทที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม

ภาพที่ 3.7 แสดงงบการเงินของ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 (จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย)

7. เงินลงทุน

7.1 ประเภทเงินลงทุน

เงินลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 ประกอบด้วย

	ล้านบาท			
	งบการเงินรวม			
	2552			
	ราคาทุน ราคาทุนที่ตัดจำหน่าย	กำไร ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	ขาดทุน ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	มูลค่ายุติธรรม
1. เงินลงทุนชั่วคราว				
1.1 เงินลงทุนเพื่อค้า				
1.1.1 หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	8,091	9	(7)	8,093
1.1.2 ตลาดรهنหลักทรัพย์เอกชน	14	-	-	14
1.1.3 ตลาดราชมูลในความต้องการของตลาดในประเทศ	296	17	-	313
รวม	8,401	26	(7)	8,420
บวก ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	19			-
รวม	8,420			8,420
1.2 เงินลงทุนเพื่อขาย				
1.2.1 หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	92,896	555	-	93,451
1.2.2 ตลาดรهنหลักทรัพย์เอกชน	1,195	20	(46)	1,169
1.2.3 ตลาดรهنต่างประเทศ	2,269	-	(1)	2,268
1.2.4 ตลาดราชมูลในความต้องการของตลาดในประเทศ	420	575	(178)	817
1.2.5 อื่นๆ	214	-	-	214
รวม	96,994	1,150	(225)	97,919
บวก ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	1,119			-
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(194)			-
รวม	97,919			97,919
1.3 ตลาดรهنที่ถึงเงื่อนไขครบกำหนด				
1.3.1 หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	459	5	-	464
1.3.2 ตลาดรهنหลักทรัพย์เอกชน	1,254	4	-	1,258
1.3.3 ตลาดรهنต่างประเทศ	103	-	-	103
รวม	1,816	9	-	1,825
รวมเงินลงทุนชั่วคราวสุทธิ	108,155			108,164

ภาพที่ 3.7 ภาพแสดงงบการเงินของ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551: จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีไทย (ต่อ)

	ล้านบาท			
	งบการเงินรวม			
	2552			
วลาตุน วลาตุนตัดจำหน่าย	กำไร ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	ขาดทุน ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	มูลค่ายุติรวม	
2. เงินลงทุนระยะยาว				
2.1 เงินลงทุนที่เอชบาย				
2.1.1 หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	71,137	280	(102)	71,315
2.1.2 วลาตุนที่เกาหลอกชน	319	5	(2)	322
2.1.3 วลาตุนที่ต่างประเทศ	8,883	118	(11)	8,990
2.1.4 วลาตุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	6,883	1,200	(81)	8,002
รวม	87,222	1,603	(196)	88,629
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	1,407			-
รวม	88,629			88,629
2.2 วลาตุนที่ถึงจะถึงจนครบกำหนด				
2.2.1 หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	42,746	2,010	(227)	44,529
2.2.2 วลาตุนที่เกาหลอกชน	12,321	293	(683)	11,921
2.2.3 วลาตุนที่ต่างประเทศ	1,503	16	(24)	1,495
รวม	56,570	2,319	(944)	57,945
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(599)			-
รวม	55,971			57,945
2.3 เงินลงทุนทั่วไป				
2.3.1 วลาตุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	2,123	68	(454)	1,737
2.3.2 วลาตุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดต่างประเทศ	307	-	(265)	42
2.3.3 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนมา	669	-	(301)	368
รวม	3,099	68	(1,020)	2,147
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,017)			-
รวม	2,082			2,147
รวมเงินลงทุนระยะยาวสุทธิ	146,682			148,721

(ที่มา: ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) รายงานประจำปี 2552: 2552, 88-89)

2. งบดุลของ JPMorgan Chase & Co. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา ดังแสดงในภาพที่ 3.8 พบว่าในการแสดงรายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินได้มีการเปิดเผยข้อมูลของมูลค่ายุติธรรมของรายการที่รวมแสดงอยู่ในงบดุล ซึ่งปฏิบัติ

ตาม SFAS 157 ในการวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูล ราคาตลาดที่กำหนดให้เป็นมูลค่ายุติธรรมอ้างอิงจากตลาดหลักทรัพย์ที่รายการทางบัญชีนั้นทำการซื้อขายเป็นประจำ

ภาพที่ 3.8 แสดงงบการเงินของ JPMorgan Chase & Co. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 (จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา)

Consolidated balance sheets

December 31, (in millions, except share data)	2009	2008
Assets		
Cash and due from banks	\$ 26,206	\$ 26,895
Deposits with banks	63,230	138,139
Federal funds sold and securities purchased under resale agreements (included \$20,536 and \$20,843 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	195,404	203,115
Securities borrowed (included \$7,032 and \$3,381 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	119,630	124,000
Trading assets (included assets pledged of \$38,315 and \$75,063 at December 31, 2009 and 2008, respectively)	411,128	509,983
Securities (included \$360,365 and \$205,909 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively, and assets pledged of \$100,931 and \$25,942 at December 31, 2009 and 2008, respectively)	360,390	205,943
Loans (included \$1,364 and \$7,696 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	633,458	744,898
Allowance for loan losses	(31,602)	(23,164)
Loans, net of allowance for loan losses	601,856	721,734
Accrued interest and accounts receivable (included \$5,012 and \$3,099 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	67,427	60,987
Premises and equipment	11,118	10,045
Goodwill	48,357	48,027
Mortgage servicing rights	15,531	9,403
Other intangible assets	4,621	5,581
Other assets (included \$19,165 and \$29,199 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	107,091	111,200
Total assets	\$ 2,031,989	\$ 2,175,052
Liabilities		
Deposits (included \$4,455 and \$5,605 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	\$ 938,367	\$ 1,009,277
Federal funds purchased and securities loaned or sold under repurchase agreements (included \$3,396 and \$2,993 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	261,413	192,546
Commercial paper	41,794	37,845
Other borrowed funds (included \$5,637 and \$14,713 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	55,740	132,400
Trading liabilities	125,071	166,878
Accounts payable and other liabilities (included the allowance for lending-related commitments of \$939 and \$659 at December 31, 2009 and 2008, respectively, and \$357 and zero at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	162,696	187,978
Beneficial interests issued by consolidated variable interest entities (included \$1,410 and \$1,735 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	15,225	10,561
Long-term debt (included \$48,972 and \$58,214 at fair value at December 31, 2009 and 2008, respectively)	266,318	270,683
Total liabilities	1,866,624	2,008,168
Commitments and contingencies (see Note 30 on page 238 of this Annual Report)		
Stockholders' equity		
Preferred stock (\$1 par value; authorized 200,000,000 shares at December 31, 2009 and 2008; issued 2,538,107 and 5,038,107 shares at December 31, 2009 and 2008, respectively)	8,152	31,939
Common stock (\$1 par value; authorized 9,000,000,000 shares at December 31, 2009 and 2008; issued 4,104,933,895 shares and 3,941,633,895 shares at December 31, 2009 and 2008, respectively)	4,105	3,942
Capital surplus	97,982	92,143
Retained earnings	62,481	54,013
Accumulated other comprehensive income/(loss)	(91)	(5,687)
Shares held in RSU Trust, at cost (1,526,944 shares and 4,794,723 shares at December 31, 2009 and 2008, respectively)	(68)	(217)
Treasury stock, at cost (162,974,783 shares and 208,833,260 shares at December 31, 2009 and 2008, respectively)	(7,196)	(9,249)
Total stockholders' equity	165,365	166,884
Total liabilities and stockholders' equity	\$ 2,031,989	\$ 2,175,052

(ที่มา: JPMorgan Chase & Co. Annual Report: 2009, 147)

นอกจากนั้นในภาพที่ 3.9 ได้แสดงให้เห็นว่า JPMorgan Chase & Co.: ได้มีการเปิดเผยข้อมูลตาม SFAS 157 คือ การเปิดเผยข้อมูลลำดับชั้นที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการทางการเงินทางบัญชี เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบว่ารายการทางการเงินนั้นวัดมูลค่ายุติธรรมในลำดับชั้นใด เพื่อเป็นการรับทราบถึงความเสี่ยงในการแสดงรายการมูลค่าของรายการทางการเงินที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ดังตัวอย่างจะเห็นได้ว่า รายการทางการเงินทางบัญชีได้มีการวัดมูลค่ายุติธรรมในชั้นที่ 2 มากที่สุดซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า รายการเครื่องมือทางการเงินและเงินลงทุนมีความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมอยู่ในระดับหนึ่งเพราะไม่มีราคาในตลาดซื้อขายคล่องของตัวรายการนั่นเอง แต่มีการวัดมูลค่าโดยการเทียบเคียงราคาในตลาดซื้อขายคล่องของรายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในปริมาณที่สูงซึ่งผู้ใช้งบการเงินพึงควรระวังในการตัดสินใจใช้งบการเงินนี้

ภาพที่ 3.9 แสดงรายการการเปิดเผยข้อมูลตามลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม งบการเงินของ JPMorgan Chase & Co. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 (จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีประเทศสหรัฐอเมริกา)

The following tables present financial instruments measured at fair value as of December 31, 2009 and 2008, by major product category on (the Consolidated Balance Sheets and by the fair value hierarchy (as described above)).

Assets and liabilities measured at fair value on a recurring basis

	Fair value hierarchy			Netting adjustments	Total fair value
	Level 1	Level 2	Level 3		
December 31, 2009 (in millions)					
Federal funds sold and securities purchased under resale agreements	\$ —	\$ 20,536	\$ —	\$ —	\$ 20,536
Securities borrowed	—	7,032	—	—	7,032
Trading assets:					
Debt instruments:					
Mortgage-backed securities:					
U.S. government agencies ^(a)	33,092	8,373	260	—	41,725
Residential – nonagency ^(b)	—	2,284	1,115	—	3,399
Commercial – nonagency ^(b)	—	537	1,770	—	2,307
Total mortgage-backed securities	33,092	11,194	3,145	—	47,431
U.S. Treasury and government agencies ^(a)	23,033	227	—	—	23,260
Obligations of U.S. states and municipalities	—	5,681	1,971	—	7,652
Certificates of deposit, bankers' acceptances and commercial paper	—	5,419	—	—	5,419
Non-U.S. government debt securities	25,684	32,487	734	—	58,905
Corporate debt securities	—	48,754	5,241	—	53,995
Loans ^(c)	—	18,330	13,218	—	31,548
Asset-backed securities	—	1,428	7,975	—	9,403
Total debt instruments	81,809	123,520	32,284	—	237,613
Equity securities	75,053	3,450	1,956	—	80,459
Physical commodities ^(d)	9,450	586	—	—	10,036
Other	—	1,884	926	—	2,810
Total debt and equity instruments	166,312	129,440	35,166	—	330,918
Derivative receivables ^(e)	2,344	1,516,490	46,684	(1,485,308)	80,210
Total trading assets	168,656	1,645,930	81,850	(1,485,308)	411,128

ภาพที่ 3.9 แสดงรายการการเปิดเผยข้อมูลตามลำดับชั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม งบการเงินของ JPMorgan Chase & Co. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551: จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชี ประเทศสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

Available-for-sale securities:					
Mortgage-backed securities:					
U.S. government agencies ^(a)	158,957	8,941	—	—	167,898
Residential – nonagency ^(b)	—	14,773	25	—	14,798
Commercial – nonagency ^(b)	—	4,590	—	—	4,590
Total mortgage-backed securities	158,957	28,304	25	—	187,286
U.S. Treasury and government agencies ^(a)	405	29,592	—	—	29,997
Obligations of U.S. states and municipalities	—	6,188	349	—	6,537
Certificates of deposit	—	2,650	—	—	2,650
Non-U.S. government debt securities	5,506	18,997	—	—	24,503
Corporate debt securities	1	62,007	—	—	62,008
Asset-backed securities:					
Credit card receivables	—	25,742	—	—	25,742
Collateralized debt and loan obligations	—	5	12,144	—	12,149
Other	—	6,206	588	—	6,794
Equity securities	2,466	146	87	—	2,699
Total available-for-sale securities	167,335	179,837	13,193	—	360,365
Loans	—	374	990	—	1,364
Mortgage servicing rights	—	—	15,531	—	15,531
Other assets:					
Private equity investments ^(f)	165	597	6,563	—	7,325
All other ^(g)	7,241	90	9,521	—	16,852
Total other assets	7,406	687	16,084	—	24,177
Total assets measured at fair value on a recurring basis^(h)	\$ 343,397	\$ 1,854,396	\$ 127,648	\$ (1,485,308)	\$ 840,133
Less: Level 3 assets for which the Firm does not bear economic exposure ⁽ⁱ⁾			2,118		
Total recurring level 3 assets for which the Firm bears economic exposure			\$ 125,530		

(ที่มา: JPMorgan Chase & Co. Annual Report: 2009, 161)

3. งบดุลของ BNP PARIBAS GROUP ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 และ 2551 และงบกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ มูลค่ายุติธรรมของรายการทางบัญชีอ้างอิงจากราคาในตลาดหลักทรัพย์หลักที่ทำการซื้อขายเป็นประจำและอ้างอิงราคาของรายการทางบัญชีที่มีความคล้ายคลึงกันสำหรับรายการที่ราคาตลาดไม่สามารถใช้ได้รวมไปถึงการใช้เทคนิควิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยกิจการของรายการเครื่องมือทางการเงินที่กำหนดไว้ใน IAS 39 ดังภาพที่ 3.10 ได้แสดงการจัดประเภทและแสดงรายการเครื่องมือทางการเงินเป็นไปตาม IAS 39 ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึงมูลค่ายุติธรรมของรายการเครื่องมือทางการเงินและการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในงบการเงินตามประเภทของเงินลงทุน

ภาพที่ 3.10 แสดงการจัดประเภทรายการเครื่องมือทางการเงินในงบการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม ในงบการเงินประจำปี 2009 ของ BNP PARIBAS (จัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ)

Loans with past-due installments, whether impaired or not, and related collateral or other security

The following table presents, for the accounting scope, the carrying amounts of financial assets that are past due but not impaired (by age of past due), impaired assets and related collateral or other security. The amounts shown are stated before any provision on a portfolio basis.

(in millions of euros)

	Maturities of unimpaired past-due loans					Impaired assets and commitments covered by provisions	Total loans and commitments	Collateral received in respect of unimpaired past-due loans	Collateral received in respect of impaired assets
	Total	Up to 90 days	Between 90 days and 180 days	Between 180 days and 1 year	More than 1 year				
Financial assets at fair value through profit or loss (excl. variable-income securities)	4				4		4		
Available-for-sale financial assets (excl. variable-income securities)	18	18				143	161		
Loans and receivables due from credit institutions	358	330	5	8	15	973	1,331	52	291
Loans and receivables due from customers	15,122	14,362	573	107	80	18,983	34,105	9,425	10,652
Past-due assets, net of individual impairment provisions	15,502	14,710	578	115	99	20,099	35,601	9,477	10,943
Financing commitments given						1,129	1,129		790
Guarantee commitments given						461	461		85
Off-balance sheet non-performing commitments, net of provisions						1,590	1,590	-	875
TOTAL	15,502	14,710	578	115	99	21,689	37,191	9,477	11,818

(ที่มา: BNP PARIBAS Information Statement: 2009, 116)